

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 8/7

14 փետրվարի 2017թ.

Քննարկվեց քաղաքացի Սոնա Գալստյանի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու վերաբերյալ 24.11.2016թ. թիվ 033969 որոշման դեմ:

Սոնա Գալստյանի գանգատում բերված փաստարկները.

Սոնա Գալստյանը (այսուհետ նաև՝ գանգատաբեր) հայտնում է, որ 2016թ. նոյեմբերի 29-ին փոստային առաքումով ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր-Նորքի հարկային տեսչությունից ստացել է 24.11.2016թ. թիվ 033969 որոշումը՝ Սոնա Մարգարյանի Գալստյանի գույքի, այդ թվում՝ դրամական միջոցների և բանկային հաշիվների վրա արգելանք դնելու վերաբերյալ, որի համաձայն իր կողմից 20.05.2013թ. օտարված բնակարանը համարվել է մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի թվով անգամ անձի սեփականությունը կամ ընդհանուր սեփականությունը հանդիսացող նույն տեսակի գույքի օտարում, հիմք ընդունելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետը:

Գանգատաբերը հայտնում է նաև, որ Հասմիկ Հունանյանի հետ, ով հանդիսանում է իր ամուսնու եղբոր կինը, 27.12.2012թ. կնքվել է անշարժ գույքի հիփոթեքի և առուվաճառքի պայմանագիր, բանկից վարկ վերցնելու համար, այլ ոչ թե վերջինիս փաստացի վաճառվել է մինչ օրս իրեն պատկանող բնակարանը, որտեղ շարունակում է ապրել ամուսնու և երեք երեխաների հետ: Երևան, Ուլենցի փողոց 66 շենք, թիվ 10 բնակարանը երբևիցե Հ.Հունանյանը փաստացի չի տնօրինել և տիրապետել: Բացի դա, Հ.Հունանյանը գանգատաբերին որևէ գումար չի վճարել: Արդյունքում վարկի գումարը ստացել է Սոնա Գալստյանը և մինչ օրս վարկը մարում է ամուսնու հետ միասին: Անշարժ գույքի (վերոհիշյալ բնակարանի) փաստացի ընդունում հանձնում տեղի չի ունեցել և չէր էլ կարող լինել, քանի որ այդ գործարքը կրել է ձևական բնույթ՝ վարկ ստանալու նպատակով: Ուստի առաջին գործարքը ապրանքի մատակարարում չի համարվում, հետևաբար 20.05.2013թ. գանգատաբերի կողմից օտարված անշարժ գույքի օտարման գործարքը 2013թ. օրացուցային տարվա համար հանդիսանում է առաջին գործարք և հետևաբար հարկային պարտավորություն չի առաջանում:

Վերոհիշյալ փաստի վերաբերյալ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Իրավախախտումների հայտնաբերման ու վարչական վարույթների իրականացման վարչության հետաքննության բաժնում նախապատրաստվել են նյութեր, որով հետաքննիչի կողմից կայացվել է որոշում, քրեական հետապնդում չիրականացնելու և քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին՝ արարքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 205-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հանցագործության հանցակազմի բացակայության պատճառաբանությամբ:

Ելնելով վերոգրյալից՝ գանգատաբերը խնդրում է վերանայել վերը նշված որոշման համար հիմք հանդիսացած ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորք ՀՏ կողմից կատարված պետական բյուջեի հանդեպ ունեցած հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող

եկամուտների գծով 03.09.2016թ. դրությամբ չկատարված պարտավորությունների վերաբերյալ նախնական հաշվարկը և անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Իրավաբանական վարչության կողմից կայացրած 24.11.2016թ. թիվ 033969 որոշումը՝ Սոնա Մարգարետունու Գալստյանի գույքի վրա արգելանք դնելու վերաբերյալ:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեից ՀՀ կառավարության 30.12.2010թ. թիվ 1775-Ն որոշմամբ ստացված անշարժ գույքի և դրա նկատմամբ գրանցված իրավունքների վերաբերյալ տեղեկությունների համաձայն՝ ֆիզիկական անձ Սոնա Գալստյանի կողմից 2013թ. ընթացքում օտարվել է երկու բնակարան: Ընդ որում, երկրորդ բնակարանի օտարումը կատարվել է դրա ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում: Մասնավորապես, 1-ին բնակարանը (ք.Երևան, Ուլնեցու 66, բն. 10) օտարվել է 10.01.2013թ., որի պայմանագրային արժեքը կազմել է 33.056.660 դրամ (կադաստրային արժեքը՝ 5.260.997 դրամ), իսկ 2-րդ բնակարանը (ք.Երևան, Ահարոնյան 20, բն. 33)՝ 20.05.2013թ., որի պայմանագրային արժեքը կազմել է 13.900.000 դրամ (կադաստրային արժեքը՝ 2.399.423 դրամ):

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետի և 3.1-րդ հոդվածի դրույթներով ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ կողմից 03.09.2016թ. կազմվել է հարկային պարտավորությունների վերաբերյալ նախնական հաշվարկ, որի համաձայն ԱԱՀ-ի գծով Սոնա Գալստյանի պարտավորությունները կազմել են ընդամենը 5.902.889 դրամ, այդ թվում՝ հարկ 2.317.130 դրամ, տույժ 1.268.629 դրամ, տուգանք 2.317.130 դրամ:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ-ի կողմից 18.08.2016թ. Սոնա Գալստյանի բնակության հասցեով ուղարկվել է ծանուցագիր, որով առաջարկվել է ներկայացնել վերը նշված գործարքից բխող հարկային պարտավորությունների վերաբերյալ 2013թ. 2-րդ եռամսյակի ԱԱՀ-ի հաշվարկ, ինչը, սակայն, նրա կողմից չի ներկայացվել:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 04.09.2016թ. թիվ 1379/01 որոշումը՝ Սոնա Գալստյանից 5.902.889 դրամ գումար գանձելու վերաբերյալ: Այնուհետև 24.11.2016թ. կայացվել է նաև հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու վերաբերյալ թիվ 033969 որոշումը, որով արգելանք է դրվել Սոնա Գալստյանին սեփականության իրավունքով պատկանող գույքի վրա՝ գումարով 5.902.889 դրամի չափով: Միևնույն ժամանակ, Սոնա Գալստյանի վերաբերյալ նյութերը ուղարկվել են ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավախախտումների հայտնաբերման ու վարչական վարույթների իրականացման վարչություն՝ հետագա ընթացքն ապահովելու նպատակով:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավախախտումների հայտնաբերման ու վարչական վարույթների իրականացման վարչության հետաքննության բաժնի հետաքննիչ Լ.Լազարյանը, վերանայելով քաղաքացի Սոնա Գալստյանի վերաբերյալ ստացված փաստաթղթերի հիման վրա նախապատրաստված նյութերը մասնավորապես պարզել է հետևյալը.

Սոնա Գալստյանը բացատրություն է տվել այն մասին, որ իր ամուսնու՝ Սասուն Նազարյանի, ու երեխաների հետ բնակվում է ք.Երևան, Ուլնեցի փողոց, 66 շենքի թիվ 10 բնակարանում: Սոնա Գալստյանը նշել է նաև, որ 2012թ. իր ամուսինը ցանկանում էր վարկ վերցնել, այդ իսկ պատճառով բնակարանը որպես հիփոթեք ձևակերպվել է իր ամուսնու եղբոր կնոջ՝ Հասմիկ Հունանյանի անվամբ, սակայն փաստացի բնակարանն իրենք չեն հանձնել Հասմիկ Հունանյանին և շարունակում են բնակվել այնտեղ, իսկ ձևակերպված վարկը Հասմիկ Հունանյանի փոխարեն վճարում են իրենք՝ ամուսիններով: Սոնա Գալստյանը տրամադրել է նաև «Անհաղթ» համատիրության կողմից 07.12.2016թ. տրամադրված տեղեկանք այն մասին, որ բնակվում է վերը նշված հասցեում:

Իր հերթին, Սոնա Գալստյանի ամուսին՝ Սասուն Նազարյանը, բացատրություն է տվել այն մասին, որ իր ընտանիքի անդամների հետ բնակվում է ք.Երևան, Ուլնեցի փողոց, 66 շենքի թիվ 10 բնակարանում: 2012թ. ցանկացել է բանկից վարկ վերցնել և այդ նպատակով խնդրել է իր եղբոր կնոջը՝ Հասմիկ Հունանյանին, որպեսզի վերջինիս անունով հիփոթեքային վարկ ձևակերպվի, քանի որ ինքը և իր կինը չէին աշխատում և բանկն իրենց վարկ չէր տրամադրի: 27.12.2016թ. ձևակերպվել է հիփոթեքային վարկը: Պայմանագիրը կնքելուց հետո ք.Երևան, Ուլնեցի փողոց, 66 շենքի թիվ 10 բնակարանը չի հանձնվել Հասմիկ Հունանյանին և իրենք՝ ընտանիքով, շարունակել են բնակվել նշված բնակարանում: Ս.Նազարյանը նշել է նաև, որ վերը նշված բնակարանը հանդիսանում է Սոնա Գալստյանի հայրական տունը: Սոնա Գալստյանը հաշվառված է նշված հասցեում և մշտապես այնտեղ է բնակվել:

Բացատրություն է տվել նաև Հասմիկ Հունանյանը, որ իր ամուսնու եղբայրը՝ Սասուն Նազարյանը ցանկանում էր վարկ վերցնել «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ից և խնդրել է իրեն, որպեսզի իր անունով ձևակերպվի հիփոթեքային վարկը, քանի որ նրանք աշխատանք չունեին և հակառակ պարագայում բանկն իրենց վարկ չէր տրամադրի: Քանի որ իրենք հանդիսանում են բարեկամներ և գոյություն ունի փոխադարձ վստահություն, Հասմիկ Հունանյանը համաձայնել է օգնել: Արդյունքում, Հասմիկ Հունանյանը 27.12.2012թ. կնքվել է անշարժ գույքի հիփոթեքի և առուվաճառքի պայմանագիր, որով որպես գնորդ ձեռք է բերել Սոնա Գալստյանին պատկանող ք.Երևան, Ուլնեցի փողոց, 66 շենքի թիվ 10 բնակարանը, սակայն իրականում բնակարան գնելու նպատակ չի ունեցել, այլ ցանկացել է միայն օգնել իր բարեկամներին: Հասմիկ Հունանյանը նշել է նաև, որ կատարված գործարքից հետո նշված բնակարանը չի հանձնվել իրեն և Սոնա Գալստյանն իր ընտանիքով շարունակել է բնակվել նշված բնակարանում: Կնքված պայմանագրով անշարժ գույքի գինը սահմանվել է 33.056.660 ՀՀ դրամ, որից 16.380.000 դրամը կազմել է հիփոթեքի գումարը, սակայն ինքը փաստացի ոչ մի գումար չի վճարել Սոնա Գալստյանին և վերջինս միայն ստացել է վարկի գումարը: Վերցված վարկը դեռ շարունակում են մարել Սոնա Գալստյանը և իր ամուսինը:

Տվյալ դեպքում նախապատրաստված նյութերով չի հիմնավորվել Սոնա Գալստյանի կողմից ՀՀ քրեական օրենսգրքի 205-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված խոշոր չափերով հարկերը վճարելուց չարամտորեն խուսափելու հանցակազմը, քանի որ վերջինս իր ամուսնու եղբոր կնոջ՝ Հասմիկ Հունանյանի, հետ 27.12.2012թ. կնքված անշարժ գույքի հիփոթեքի և առուվաճառքի պայմանագրով փորձել են բանկից վարկ վերցնել, այլ ոչ փաստացի վաճառել իրենց պատկանող բնակարանը Հասմիկ Հունանյանին, ինչպես նաև վերջինս փաստացի չի տնօրինել և

տիրապետել ք.Երևան, Ուլնեցի փողոց, 66 շենքի թիվ 10 բնակարանը, այլ ամուսիններ Սոնա Գալստյանը և Սասուն Նազարյանը, իրենց ընտանիքով, շարունակել են փաստացի բնակվել նշված բնակարանում:

Հաշվի առնելով նշված փաստական հանգամանքները՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավախախտումների հայտնաբերման ու վարչական վարույթների իրականացման վարչության հետաքննության բաժնի հետաքննիչ Լ.Լազարյանի կողմից 08.12.2016թ. կայացվել է որոշում՝ քրեական գործի հարուցումը մերժելու և քրեական հետապնդում չիրականացնելու մասին:

Այս կապակցությամբ հարկ է նշել նաև, որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի թիվ ԵԱԲԴ/2796/02/13 որոշմամբ հայտնվել է հետևյալ դիրքորոշումը.

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 447-րդ հոդվածի համաձայն՝ պայմանագրի պայմանները մեկնաբանելիս դատարանը պետք է ելնի նրանում պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությունից: Պայմանագրի պայմանի տառացի նշանակությունը պարզ չլինելու դեպքում այն սահմանվում է պայմանագրի մյուս պայմանների և պայմանագրի ամբողջական իմաստի հետ համադրելու միջոցով: Եթե նույն հոդվածի 1-ին կետում պարունակվող կանոնները հնարավորություն չեն տալիս որոշել պայմանագրի բովանդակությունը, ապա պետք է պարզվի կողմերի իրական ընդհանուր կամքը՝ հաշվի առնելով պայմանագրի նպատակը: Ընդ որում, նկատի են առնվում բոլոր համապատասխան հանգամանքները՝ ներառյալ պայմանագրին նախորդող բանակցությունները և թղթակցությունը, կողմերի փոխադարձ հարաբերություններում հաստատված գործելակերպը, գործարար շրջանառության սովորույթները, կողմերի հետագա վարքը:

Ելնելով վերոգրյալից և հիմք ընդունելով ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավախախտումների հայտնաբերման ու վարչական վարույթների իրականացման վարչությունում Սոնա Գալստյանի վերաբերյալ ստացված փաստաթղթերի հիման վրա նախապատրաստված նյութերով հիմնավորված հանգամանքները, Հանձնաժողովը գտնում է, որ Սոնա Գալստյանի կողմից ք.Երևան, Ահարոնյան 20, բն. 33 հասցեում գտնվող բնակարանի օտարման գործարքը, ըստ էության, չի համարվում դրա ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում կատարված երկրորդ օտարման գործարք: Հետևապես նաև, նշված անշարժ գույքի օտարման գործարքը չի համարվում «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետով նախատեսված ԱԱՀ-ով հարկվող գործարք:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի 04.09.2016թ. թիվ 1379/01 որոշումը, ինչպես նաև դրա հիման վրա 24.11.2016թ. կայացված հարկ վճարողի գույքի վրա առգրավման որոշումը և վերաբերյալ թիվ 033969 որոշումը:

Հանձնաժողովի նախագահ

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ